

overschrijden of althans de gemiddelden voortdurend ongunstig doen zijn. Dan zal echter de noodzaak tot vervanging van den meesterknecht de ban breken.

Een bezwaar kan nog zijn, dat men geen normen — buiten het betrekkelijk bedrijf opgemaakt — aanwezig vindt, men die dus zelf moet gaan samenstellen uit gegevens van het zelfde bedrijf van voorafgaande perioden, waarin reeds gefraudeerd werd. Blijft dus de fraude-mogelijkheid bestaan, voor zooverre althans de ingevoerde dagrapporten ons geen middel aan de hand doen om te ontdekken, dat de werkelijke uitkomsten der productie gunstiger liggen dan uit de in de boeken verantwoordde hoeveelheden volgt.

Een verdere mogelijkheid van fraude-beperking ligt in de organisatie van debiteuren-incassi door derden, welke echter van zoodanige bekendheid mag geacht worden, dat ze hier kan achterwege blijven.

Ik meen, dat des examinator's bijzondere bedoeling was te doen uitkomen van welke groote beteekenis normen zijn voor de fabrieksecontroles, reden waarom aan de bestudeering van de samenstelling daarvan ook in de accountantsstudie veel aandacht zal moeten worden besteed.

A. M.

UIT HET BUITENLAND

Red.: W. BEIJDERWELLEN, J. E. ERDMAN,
CH. HAGEMAN en A. M. VAN RIETSCHOTEN

(Bijdragen en mededeelingen zende men aan den Secretaris
der Redactie)

De Liquiditeitsbalans in het Effectenbedrijf

In het effectenbedrijf kan in het algemeen de liquiditeit niet beoordeeld worden aan de hand van de cijfers van de financiële administratie alleen. De verschillende fondsenposities moeten daartoe in de cijfers tot uitdrukking komen. Zooals in bijgaand schema is aangegeven kan dit geschieden door een in geld uitgedrukte fondsenbalans met de saldibalans uit de financiële administratie tezamen tot een Verlies- en Winstrekening en een liquiditeitsbalans te verwerken. De daarin verrichte bewerkingen spreken voor zichzelf. Een gedetailleerde omschrijving daarvan achten wij overbodig. Wel merken wij nog even op, dat de geheel gedekte voorschotten aan cliënten in de liquiditeitsbalans als crediteuren, de prolongaties o/g als debiteuren voorkomen, tengevolge van het gefourneerde surplus. Om dezelfde reden staan de blanco verkoopen van cliënten eveneens aan de ereditzijde. De nog af te rekenen bedragen „Leenposten” en „Beurs” komen in de liquiditeitsbalans slechts voor met de koersverschillen, die daarop zijn ontstaan.

(*The American Accountant, October 1932*)

Naar aanleiding van het Royal Mail-Proces

In de Engelsche tijdschriften worden uit den aard der zaak talrijke artikelen gewijd aan hetgeen ten aanzien van het vraagstuk van de geheime reserve in dit proces is ter sprake gebracht. Enkele opmerkingen dienaangaande willen wij hier weergeven.

De Council van het Institute of Chartered Accountants heeft op verzoek overwogen of de discussies in het R.M.-proces haar aanleiding moeten geven aan de leden van het Institute een richtsnoer te verschaffen, ten aanzien van het vraagstuk van de geheime reserve, door middel van een algemeene uitspraak. De Council heeft gemeend daartoe niet te kunnen komen, omdat

de discussies in het R.M.-proces niet van de bijzondere omstandigheden van het geval zijn los te maken, temeer omdat het R.M.-proces een strafzaak en geen civiele zaak heeft gegolden. Deze uitspraak, hoe juist ook op zichzelf, is wel eenigermate in strijd met de voorliefde, die de Engelsche accountantsleer aan „Cases” toekent.

De boven aangehaalde publicatie van de Council van het Institute cindigt met de volgende alinea:

„Er is ons verder gevraagd of de verantwoordelijkheid van den accountant zich ook uitstrekt tot de Verlies- en Winstrekening, ook in geval omtrent die rekening geen verklaring aan aandeelhouders wordt gedaan. Naar onze meening, rekening houdende met het feit, dat in de balans het saldo van de Verlies- en Winstrekening als een der posten voorkomt, kan de accountant zich niet aan iedere verantwoordelijkheid voor de juistheid van die rekening onttrekken (cursiveering van mij v. R.). Er kunnen gevallen zijn, waarin de accountant verplicht is de aandacht van aandeelhouders te vestigen op datgene in de Verlies- en Winstrekening, dat naar zijne meening onjuist of misleidend is.”

Deze mededeeling brengt nog eens scherp naar voren hoe noodig het is, dat de Engelsche accountantsverklaring niet langer tot de balans beperkt blijft, maar ook tot de resultatenrekeningen wordt uitgebreid. De boven aangehaalde redeneering is eigenlijk zoo onbruikbaar, dat er wel niemand met voldoening van zal hebben kennis genomen.

De Society of Incorporated Accountants and Auditors heeft een speciale commissie benoemd, welke moest onderzoeken of en zoo ja in hoeverre de Companies Act. 1929 moet worden gewijzigd naar aanleiding van hetgeen in het R.M.-proces is gebleken. In haar rapport komt de genoemde commissie tot de conclusie, dat zowel ten aanzien van de Verlies- en Winstrekening als van de Balans aanvulling der wettelijke bepalingen onvermijdelijk is om tot een oplossing van de door genoemde uitspraak aan den dag getreden moeilijkheden te geraken. Wat de Verlies- en Winstrekening betreft, wordt een voorschrift verlangd, zóó, dat de resultaten van het boekjaar duidelijk tot uitdrukking komen en debet- of creditposten van abnormalen aard en als winst opgenomen reserves van voorgaande jaren, afzonderlijk tot uitdrukking worden gebracht. Verder dat bij de Verlies- en Winstrekening van een holding-company de winsten en verliezen van alle concernmaatschappijen worden vermeld, voor zoover niet reeds in haar eigen verlies- en winstrekening verwerkt. Wat de Balans betreft, wordt aanbevolen te bepalen, dat alle vrije reserves daarin tot uitdrukking moeten komen.

Uit dit rapport blijkt weer eens duidelijk, dat bij een systeem van vennootschapswetgeving, waarin zeer gedetailleerde voorschriften zijn opgenomen, in elk geval, waarin die bepalingen zijn tekort geschoten, aanvullingen onvermijdelijk zijn, waardoor de bepalingen steeds ingewikkelder worden. Eene bepaling, dat eene jaarrekening te goeder trouw de bereikte resultaten moet weergeven en dus voor degenen, die er kennis van nemen, niet misleidend mag zijn, zou eenvoudiger zijn en waarschijnlijk doeltreffender.

Uit een rede door Lord *Plender* gehouden voor het Insurance Institute te Londen, halen wij het volgende aan, waarin door den spreker een zekere vrijheid ten aanzien van het vormen van geheime reserves wordt bepleit:

„Naar mijne meening moet de Directie gerechtigd zijn, in het belang van de maatschappij en de aandeelhouders behoorlijke reserves voor eventualiteiten te creëren. Er moet gelegenheid

DE LIQUIDITEITSBALANS IN HET EFFECTENBEDRIJF

	Saldibalans		Fondsenbalans		Verlies- en Winstrekg.		Liquiditeitsbalans			
Kas	f	72.143.95					f	72.143.95		
Cliënten										
debetsaldi geheel gedekt	„	650.143.82		f	803.172.—			f	153.028.18	
idem ten deele gedekt				„	42.402.—		„	13.581.86		
idem ongedekt	„	55.983.86		„			„	9.847.32		
creditsaldi blanco ver-										
koopden			f	52.178.47	f	46.782.—		„	5.396.47	
idem vrij			„	21.667.10				„	21.667.10	
Leenposten o/f	„	31.450.—			„	31.000.—		„	450.—	
idem u/f			„	15.430.—	„	15.000.—		„	430.—	
Beurs te leveren	„	12.179.75			„	12.200.—		„	20.25	
idem te ontvangen				„	10.792.80	„	11.100.—			
Prolongatie o/g			„	500.000.—	„	632.500.—		„	307.20	
Eigen fondsen long	„	95.547.87			„	111.350.—	f	15.802.13		
idem short				„	24.378.12	„	2.898.12	„	132.500.—	
Commissie				„	80.342.87	„	80.342.87			
Intrest				„	10.021.33	„	10.021.33			
Onkosten	„	67.513.12				f	67.513.12			
Meubilair	„	1.—						„	1.—	
Kapitaal								„	280.000.—	
Voorraad in kluis	f	994.810.69	f	994.810.69	f	726.862.—	f	1.000.124.—	f	67.513.12
Winst					„	273.262.—	f	109.064.45	f	109.064.45
					„	41.551.33			f	228.831.33
									„	273.262.—
									„	41.551.33
	f	994.810.69	f	994.810.69	f	1.000.124.—	f	1.000.124.—	f	109.064.45
									f	109.064.45
									f	502.093.33
									f	502.093.33

gelaten worden, dat in het geheim te doen; zij moet niet verplicht worden het bedrag daarvan in de balans te doen blijken. Menig aandeelhouder heeft in dezen tijd alle reden zulk wijs beleid, waar het is toegepast, te waardeeren; andere hebben reden het te betreuren, dat er geen geheime reserves aanwezig zijn. De reserve voor eventualiteiten wordt gewoonlijk in een veelomvattenden post aan de credit-zijde van de balans opgenomen (b.v. „Creditors, including provision for contingencies”) en het lijkt mij noodzakelijk, dat uit de bewoordingen van de omschrijving het bestaan van de reserve blijkt. Het gebruik van dergelijke reserves tot tegemoetkoming in verliezen of aanvulling van winsten moet aan aandeelhouders worden medegedeeld en, met uitzondering van een betrekkelijk klein aantal gevallen, moet het zoodanig gebruikte bedrag worden genoemd. Het ontstaan en het gebruiken van geheime reserves houdt verband met een zoo groote verscheidenheid van omstandigheden, dat in dit vraagstuk geen vaste uitspraak voor alle gevallen kan worden gedaan. Het oordeel wat in een bepaald geval de juiste methode moet worden geacht, kan alleen verkregen worden, nadat met de omstandigheden van dat individuele geval is rekening gehouden.”

In het algemeen zal de hierboven weergegeven opvatting ook bij de Hollandse Accountants de meeste aanhangers vinden. Hoe het mogelijk zal zijn deze in de Companies Act te codificeren, zullen wij met belangstelling dienen af te wachten.

(The Incorporated Accountants' Journal)
(Januari, Maart en Mei 1932)
v. R.

OVERZICHT DER REFERATEN, UITGEBRACHT OP HET VIJFDE INTERNATIONAAL CONGRES VOOR WETENSCHAPPELIJKE BEDRIJFSORGANISATIE, GEHOUDEN TE AMSTERDAM OP 18—23 JULI 1932

Leest men de samenvattingen der „openers of discussion” van de referaten, dan is men geneigd de vraag tot probleem

te maken, of wellicht niet de beste wijze om een congres vrucht te doen dragen zij, de vragen, ter behandeling waarvan het samengeroepen wordt, voorbedachtelijk zoodanig te redigeeren dat zij voor meer dan één uitlegging vatbaar zijn. Daarbij zou dan subsidiair kunnen worden overwogen, in hoeverre, bij de vertaling der vragen in de toegelaten talen, verder profijt van dit leidende beginsel kan worden getrokken.

Het mag althans wel als zeker worden aangenomen, dat de verscheidenheid van behandeling van sommige der opgegeven onderwerpen geringer zou geweest zijn, wanneer de formulering bij enkelen niet meer dan één uitlegging had toegelaten en daardoor punten zijn aangeroerd, die anders waarschijnlijk niet ter sprake zouden zijn gekomen.

Moge de overzicht-schrijver zich daardoor ook al eenigszins gedupeerd gevoelen, de onpartijdigheid gebiedt zelfs hem te erkennen, dat dit niet op kan wegen tegen het voordeel, dat belanghebbenden uit de ongedachte resultaten van de vraagstelling wellicht trekken kunnen.

In het volgende wordt gepoogd van de vele referaten, althans van de belangrijkste voor den accountant, naar de meening van den schrijver, een zeer summier overzicht te geven, waarbij de orde wordt gevolgd, waarin zij in de twee bundels, door het Congresbestuur uitgegeven, verzameld zijn.

De 1e vraag luidt:

Bestaan er in de economische gebieden (industrie, landbouw, handel) vaste methoden ter bepaling van den kostprijs? Hoe zijn deze vastgesteld en welke uitkomsten hebben zij opgeleverd?

G. A. Ware (U.S.A.) beantwoordt deze vraag in zijn referaat: „Uniform Cost Accounting”, op de volgende wijze.

De vaststelling eener uniforme methode van kostprijsberekening is zeer wezenlijk een coöperatieve arbeid, daar zij niet slechts één onderneming moet dienen, doch bestemd is om gebruikt te worden door alle leden eener bepaalde industrie.

Zal zulk een gezamenlijk optreden resultaat hebben, dan